

Ek: eʒk

fdl ku bʒ & if=dk

www.marumegh.com ij vʒyʒku miyʒk

©2016 marumegh

ISSN:2456-2904

xqloʒk ; ʒr cht :- egʒo , oami ; kʒrk

jfo dʒj¹ , e-, y- tk[M²] xʒku fl g¹ , oavurk cʒMd¹

¹ kʒk Nk= , o Nk=k] ikni iztʒu , oavkuʒk¹kd foʒkx] Jh d.kʒujʒnz dʒ¹k fo¹ofo | ky;] tkʒuj
½ktLFkku½

²vkpk;] ikni iztʒu , oavkuʒk¹kd foʒkx] Jh d.kʒujʒnz dʒ¹k fo¹ofo | ky;] tkʒuj ½ktLFkku½

Email- bishnoiravi@gmail.com

cht , oami ds izdʒj ʒ okulifrd : i l scht , d iDdk gʒk v.Mi gʒ ftl eaʒkq ik; k tkrk gʒ
rduhdh : i l scht ikʒksdk og ʒkx gʒ ftl sʒpkʒ ds mʒs; l s [kr ea yxk; k tkrk gʒ

l kʒj.kr; k cht nks izdʒj ds gʒsgS&

1- , dcht i=h & bl izdʒj ds chtka ea dʒy , d cht i= ik; k tkr gʒ mnkʒj.k [kk | kʒuka ds
cht tʒ s xʒj /kku] Tokj] cktj] bR; kfnA

2- f)cht i=h & bl izdʒj ds chtka ea nks cht i= ik; s tkrsgʒ mnkʒj.k ʒ nyguka ds cht tʒ s
puk] ʒk] jktek] el j bR; kfnA

xqloʒk ; ʒr cht ds xqk &

- vkuʒk¹kd 'kʒ rk vf/kd gʒrk gʒ
- ʒkʒrd 'kʒ rk vf/kd gʒrk gʒ
- vʒj.k {kerk vf/kd gʒrk gʒ
- cht , oami ikni jkʒka l s ʒr gʒrk gʒ
- chtkdk vkdkj] jʒ bR; kfn fdLe ds vuq kj gʒrk gʒ
- thou {kerk vf/kd gʒrk gʒ
- cktj ʒ; vf/kd gʒrk gʒ

cht kʒd ʒʒrd 'kʒ rk &

ʒʒrd 'kʒ rk ifr ¹ kr	QI ya
96	ʒkQyh
97	Tokj] fry] l j l kʒ rkjkehjk
98	/kku] xʒj eDdk] cktj] tkʒ ʒk] puk] vʒj] jktek] Xokj] VekVj] l kʒ kchu] dikl] vj.Mh] c&u VekVj] fepZ bR; kfn
99	fʒk.Mh

cht kʒd vʒj.k ifr¹kr &

vʒj.k ifr ¹ kr	QI ya
65	dikl
70	l kʒ kchu] ʒkQyh] vj.Mh] Xokj] c&u] VekVj] eʒkh] l; kt bR; kfn
75	Tokj] cktj] vʒj] ʒk] eVj bR; kfn
80	/kku] fry] dʒ ʒ bR; kfn
85	xʒj tkʒ puk] tbʒ l j l kʒ l R; vkywcht bR; kfn
90	eDdk

xqloʒk ; ʒr cht kʒd smRi knu dh voLFk; &

- **dřnd cht &** ;g cht dh iFke voLFkk gđ ;g cht vkuřkř"kd : i l siwř; k 'kř) gkrk gđ ;g cht iztUkk dh nřk jřk eaRkř kj gkrk gđ bl eafdl h izkj dk yřy ugh gkrk gđ
- **iztlud cht &** ;g cht dh řrh; voLFkk gđ tks vkuřkř"kd : i l siwř; k 'kř) gkrh gđ ;g cht Hkh iztUkk dh nřk jřk eaRkř kj gkrk gđ bu chtka dk yřy l řgjsihysjř dk gkrk gđ
- **vk/křj; cht &** ;g cht dh řrh; voLFkk gđ ;g vkuřkř"kd : i l syxHkx 'kř) gkrk gđ bu chtka ds yřy dk jř l Qn gkrk gđ buds mřiknu ,oaforj.k dk dke eř; : i l sjk"Vh; cht fuxe djřh gđ
- **iřf.kr cht &** ;g cht mřiknu dh vřure voLFkk gđ ;s cht vkuřkř"kd : i l s 'kř) gkrř gđ buds yřy dk jř vřl ekuh uhyk gkrk gđ bu cht dk mřiknu ,oaforj.k eř; : i l sjkT; cht fuxe djokřh gđ

chtřadh vkuřkř"kd 'kř) rk &

cht dk izkj	vkuřkř"kd 'kř) rk ifr'kr
dřnh; cht	100
iztlud cht	100
vk/křj; cht	99-50&99-99
iřf.kr cht	99-00

cht dh vkuřkř"kd xqkoUkk dls iHřfor djusokysdřjd

- 1- cht mřiknu dk; Dře ds nřku ij&ijřx.k dk gksřkA
- 2- vř; řdLeřa ds cht dk fey tkřkA
- 3- Lor% mři řjorřA
- 4- Čht izl/k ds le; Hkřřrd l mřk.k dk gksřkA

chtřadh vkuřkř"kd 'kř) rk cuk; sj[kusdsfy, vi ukřz t kusokyh fof/k; kř &

- 1- křfDdj.k nřh ř isolation distance)
- 2- vi okřnu řRoguing)

fořřku QI yřadh i řDdj.k nřh &

vk/křj; cht řeřj½	iřf.kr cht řeřj½	QI ys
3	3	/křu] xřj l kř křu] t kř) t bř bR; křn
10	5	puk] eřk] mřmř] j kř tek] řokj bR; křn
50	25	vřl h] Lofu"ř; l j l kř) Vekřj bR; křn
50	30	dik] tř bR; křn
100	50	Lovřu"ř; l j l kř) řkjkeřkj] řř bR; křn
200	100	vřgř] Tokř] čřu bR; křn
300	150	vř.Mh
400	200	eDdk] čkřkj] dř eř] l ř t eř] kř ř eř] řřk.Mh bR; křn

xqkoUkk ;Dřr cht dk egRo &

- xqkoUkk ;Dřr cht vkuřkř"kd ,oal Hkřřrd : i l s 'kř) gkrk gđ
- cht vřdj.k vř/kř gkrk gđ
- i křk foifř i řřlFkř; kř ds i ř vř/kř l gu"řhy gkrř gđ
- i křk vř/kř vřst okřh gkrh gđ řřk ml ea vř/kř of} gkrh gđ
- i kři dhV ,oal křka ds i ř l gu"řhy gkrk gđ
- i kři l křk of) okř ,oal keku i ř i Dřok okřs gkrř gđ

- i kni ka dh tMka dk fodkl Hkh vf/kd rsth l sgkrk gA rFkk os Hkne l svf/kd i Hkkoh : i l s i kSkd rRoka dk vo'kkSk.k djsr gA
- i kni mojdka ds ifr vf/kd i frfØ; k fn[kkrsgA
- fdLeka ds xqkoRrk ; Ør cht dke ea yus l svf/kd mi t feyrh gA